

Muitas administrēšanas funkcionālā vadītāja PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Muitas administrēšanas funkcionālais vadītājs	Sestais profesionālās kvalifikācijas līmenis (6. PKL)
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas Nav	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis Muitas un nodokļu administrēšanas vadītājs (7. PKL) Nodokļu ekonomists (6. PKL) Muitas speciālists (5. PKL)	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Muitas administrēšanas funkcionālais vadītājs pilda amata pienākumus valsts iestādēs un komercuzņēmumos, analizē, plāno, vada, organizē un koordinē preču muitošanas, pēcmuitošanas un muitas kontroles procesus un struktūrvienības (turpmāk – struktūrvienības) darbu, nodrošinot struktūrvienībai noteikto mērķu sasniegšanu un uzdevumu izpildi atbilstoši noteiktajai kompetencei.</p> <p>Muitas administrēšanas funkcionālais vadītājs savus pienākumus veic atbilstoši nacionālo, reģionālo un starptautisko tiesību aktu prasībām, pārvaldot visus aktuālos un tā kompetencē ietilpstošos muitas lietu aspektus, analizējot un novērtējot faktorus, kas ietekmē struktūrvienības darbu, izstrādājot priekšlikumus muitas procesu pilnveidošanai.</p> <p>Muitas administrēšanas funkcionālais vadītājs uzņemas atbildību un iniciatīvu, pieņem lēmumus muitas lietās, veic darbu individuāli un komandā, vada citu cilvēku darbu, ievērojot un piemērojot optimālas vadības un komunikācijas metodes, risina problēmas un konfliktus, patstāvīgi profesionāli pilnveidojas.</p> <p>Muitas administrēšanas funkcionālā vadītāja vispārīgie pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Muitošanas procesu analīze un pilnveidošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizēt informāciju par norisēm ekonomikā kopumā nacionālajā, Eiropas Savienības un globālajā kontekstā; - analizēt informāciju par muitas jautājumiem nacionālajā, Eiropas Savienības un globālajā kontekstā; - analizēt muitas politikas un muitošanas procesu ietekmi uz ekonomiku un administratīvo slogu, mērķa grupām un sociālajiem procesiem; - analizēt preču piegāžu ķēdes, ar tām saistītos loģistikas procesus, to ietekmi uz muitas mērķu sasniegšanu un muitas ietekmi uz tiem; - izstrādāt ieteikumus muitas struktūrvienības darbības un muitošanas procesu pilnveidošanai.	

3.2. Muitošanas procesu pārvaldība

- pārzināt un piemērot starptautisko, Eiropas Savienības un Latvijas Republikas muitas tiesību aktu prasības;
- organizēt un nodrošināt reģistrāciju, preču ievešanas Savienības muitas teritorijā un izvešanas no tās, muitas procedūru un pēcmuitošanas darbību piemērošanu un izpildi;
- organizēt muitas maksājumu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu, kā arī citu noteikto saistību izpildi;
- pārzināt un ievērot preču tarifa klasifikācijas, muitas vērtības noteikšanas, preču izcelsmes noteikumu piemērošanas un citu ar muišanu saistītu jautājumu regulējumu un prasības.

3.3. Muiņas kontroles organizēšana:

- organizēt un vadīt muitas kontroles pasākumus, nodrošināt muitas tehniskā aprīkojuma izmantošanu;
- organizēt muitas risku pārvaldību struktūrvienībā;
- organizēt ierobežoto un aizliegto preču kontroli un atbilstības uzraudzību;
- organizēt robežšķērsosanas vietu darbības tehnoloģiju un ar to saistītās dokumentācijas izstrādi un pilnveidošanu;
- organizēt pārkāpumu un noziedzīgu nodarījumu muitas lietās novēršanu un atklāšanu.

3.4. Muiņas struktūrvienības vadīšana un atbalstīšana:

- definēt struktūrvienības darbības mērķus un uzdevumus atbilstoši organizācijas attīstības stratēģijai un darbības plānam;
- plānot struktūrvienības uzdevumu izpildes nodrošināšanai un darbības attīstībai nepieciešamos resursus;
- analizēt struktūrvienības darbības rezultātus un kvalitatīvos rādītājus, prognozēt to attīstību un novērtēt struktūrvienības darbības efektivitāti;
- organizēt un kontrolēt padotā personāla darbu noteikto uzdevumu precīzai un kvalitatīvai izpildei;
- nodrošināt struktūrvienības personāla atlases, kvalifikācijas paaugstināšanas, personāla motivēšanas un novērtēšanas procesu;
- koordinēt apmācību, informēšanu un konsultācijas par muitas un saistītiem jautājumiem.

3.5. Muiņas struktūrvienības darbības nodrošināšanas vispārējie uzdevumi:

- ievērot jomai saistošo normatīvo aktu un standartu pielietošanu un analizēt darbības plānus atbilstoši darba vides un normatīvo aktu izmaiņām;
- ievērot civilās aizsardzības un vides aizsardzības prasības;
- īstenot sociālās un pilsoniskās prasmes sociālā dialoga veidošanai sabiedrībā un piedalīties organizācijas reputācijas veidošanā;
- īstenot pētījumus un koncepciju izstrādi muitas lietu administrēšanas jomā;
- izstrādāt pārskatus, publikācijas un prezentācijas par pētniecības rezultātiem muitas lietu administrēšanas jomā;
- lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas;
- organizēt un īstenot iekšējo un ārējo komunikāciju;
- pilnveidot savas zināšanas par novitātēm nozarē un profesionālās darbības jomā.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1. Muitošanas procesu analīze un pilnveidošana					
4.1.1.	Analizēt informāciju par norisēm ekonomikā kopumā nacionālajā, Eiropas Savienības un globālajā kontekstā	<p>Pastāvīgi iegūt informāciju par jautājumiem ekonomikā</p> <p>Pielietot ekonomiskos modeļus problēmu analīzē un risinājumos</p> <p>Pārzināt Eiropas Savienības un starptautisko politiku, ekonomisko situāciju un procesus, kā arī tirgus attīstības tendences</p> <p>Izprast nacionālo, ES un globālo vidi</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Ekonomikas pamatprincipi,</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Ārvalstu ekonomiskās sistēmas</p> <p>Fiskālā politika un valsts budžets</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Informācijas atlases un analīzes metodes</p> <p>Statistiskās analīzes metodes</p> <p>Galvenie valsts finanšu statistikas rādītāji, to ietekme uz tautsaimniecību un komersantu finansēm</p>	<p>Spēja izprast makroekonomiskās likumsakarības</p> <p>Spēja definēt galvenās ekonomikas koncepcijas un izskaidrot modeļus un metodes, kas tiek izmantotas ekonomikas analīzē</p> <p>Spēja analizēt informāciju par norisēm ekonomikā</p>	6.LKI
4.1.2.	Analizēt informāciju par muitas jautājumiem nacionālajā, Eiropas Savienības un globālajā kontekstā	<p>Pastāvīgi iegūt informāciju par muitas lietu attīstības jautājumiem</p> <p>Novērtēt muitas lomu robežkontrolē</p> <p>Novērtēt muitas lomu valsts funkciju veikšanā, sabiedrības aizsardzībā un starptautiskās tirdzniecības veicināšanā</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Muitas teorija, vēsture, attīstība, ietekme uz tautsaimniecību un starptautisko tirdzniecību</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Muitas lietas Eiropas Savienībā</p> <p>Starptautisko organizāciju ieguldījums muitas lietu attīstībā</p>	<p>Spēja analizēt informāciju par muitas jautājumiem dažādos līmeņos</p> <p>Spēja izprast muitas funkcijas un to nozīmi starptautiskajā tirdzniecībā, sabiedrības un iekšējā tirgus aizsardzībā</p> <p>Spēja izprast ar robežas šķērsošanu saistīto valsts kontroles dienestu funkcijas, pienākumus, tiesības un sadarbību</p>	6.LKI

		Novērtēt starptautisko organizāciju ietekmi uz muitas lietu attīstību	Ar robežas šķērsošanu saistīto valsts kontroles dienestu funkcijas, pienākumi un tiesības <u>Lietošanas līmenī</u> Muitas darbības pamatprincipi Muitas funkcijas un uzdevumi		
4.1.3.	Analizēt muitas politikas un muižošanas procesu ietekmi uz ekonomiku un administratīvo slogu, mērķa grupām un sociālajiem procesiem	Identificēt mērķa grupas un sociālos procesus, kurus ietekmē muitas politika un administrēšana Novērtēt muitas politikas ietekmi uz mērķa grupām Noteikt muitas administrēšanas ietekmi uz sociālajiem procesiem	<u>Priekšstata līmenī</u> Muitas un nodokļu administrēšanas attīstības tendences <u>Izpratnes līmenī</u> Muitas un nodokļu politika, ar to saistītās tiesiskās attiecības <u>Lietošanas līmenī</u> Muitošanas procesu piemērošana un to ietekme uz mērķu grupām un sociālajiem procesiem	Spēja orientēties muitas administrēšanas pamatjautājumos Spēja analizēt muitas politikas un muižošanas procesu daudzveidīgo ietekmi Spēja analizēt ar muižošanas procesu radīto administratīvo slogu	6.LKI
4.1.4.	Analizēt preču piegādes ķēdes starptautiskajā tirdzniecībā, ar tām saistītos loģistikas procesus un to saistību ar muižu	Izprast muitas lomu preču piegādes ķēdes plānošanā, drošības paaugstināšanā un starptautiskās tirdzniecības sekmēšanā Novērtēt preču piegādes ķēdes un loģistikas procesus tajās Pārzināt loģistikas procesus un to saistību ar muižošanas procesiem	<u>Priekšstata līmenī</u> Starptautiskās tirdzniecības procesi Starptautiskā biznesa plānošana <u>Izpratnes līmenī</u> Loģistikas pamati Globālā loģistika un piegādes ķēdes	Spēja analizēt piegādes ķēdes tirdzniecības procesos un starptautiskās tirdzniecības plānošanā Spēja analizēt loģistikas procesus piegādes ķēdēs Spēja praktiski piemērot risku vadības metodes piegādes ķēdēs dažādos loģistikas procesos Spēja piemērot adekvātus muitas kontroles un legālās komercdarbības	6. LKI

		<p>Izprast starptautisko pārvadājumu vadīšanas galvenos aspektus un to saistību ar muitas procedūrām</p> <p>Pārzināt riska vadības metodes piegādes ķēdēs</p>	<p>Transporta pakalpojumu tiesiskā organizēšana</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Starptautisko pārvadājumu vadīšana</p> <p>Risku vadība piegādes ķēdēs</p>	<p>atbalsta risinājumus dažādos piegādes ķēdes loģistikas procesos</p>	
4.1.5.	<p>Izstrādāt ieteikumus muitas struktūrvienības darbības un muišanas procesu pilnveidošanai</p>	<p>Veikt struktūrvienības darbību raksturojošo datu ievākšanu, apkopošanu un analīzi</p> <p>Novērtēt muitas struktūrvienības darbības lietderīgumu un efektivitāti</p> <p>Novērtēt izmaiņu nepieciešamību muitas struktūrvienības darbības un muišanas procesa uzlabošanai</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Muitas loma ekonomiskajos un sociālajos procesos, ekonomiskā integrācija un globalizācija</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Muišanas sistēmas uzbūve, muitas administrēšanas tiesiskais regulējums</p> <p>Muitas politikas un muitas lietu pētījumu aktualitātes</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Muitas administrēšana ES, Valsts ieņēmumu dienesta darbība</p> <p>Tiesību aktu izstrādes pamatprincipi</p>	<p>Spēja analizēt muitas administrēšanas problēmas un piedāvāt risinājumus</p> <p>Spēja sagatavot priekšlikumus normatīvo aktu projektiem, metodiskajiem materiāliem vai citiem dokumentiem muitas un saistītos jautājumos</p>	6. LKI

4.2. Muitošanas procesu pārvaldība					
4.2.1.	Pārzināt un piemērot starptautisko Eiropas Savienības un Latvijas Republikas muitas tiesību aktu prasības	<p>Novērtēt iegūto informāciju par muitas tiesību būtību un sistēmu</p> <p>Pārzināt Eiropas Savienības tiesisko regulējumu muitas jomā</p> <p>Izprast nacionālo tiesību lomu muitas lietu regulēšanā</p> <p>Ievērot tiesību aktu hierarhiju</p> <p>Izprast starptautiskās saistības, ko valsts ir uzņēmusies muitas jomā</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Muitas tiesību rašanās, darbības un attīstības pamatprincipi</p> <p>Starptautisko organizāciju loma muitas lietu regulēšanā</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Muitas tiesību sistēma, tiesību aktu specifika un hierarhija</p> <p>Eiropas Savienības muitas politika</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Muitas lietu tiesiskais regulējums Latvijā</p> <p>Muitas lietu tiesiskais regulējums Eiropas Savienībā</p> <p>Starptautiskie tiesību avoti muitas jomā</p>	<p>Spēja pareizi pielietot un interpretēt nacionālos, ES un starptautiskos muitas lietas reglamentējošos tiesību aktus</p> <p>Spēja prognozēt izmaiņas muitas lietas reglamentējošos tiesību aktus, sagatavoties tām un pielāgot struktūrvienības darbību</p>	6. LKI
4.2.2.	Organizēt un nodrošināt reģistrāciju, preču ievešanas Savienības muitas teritorijā un izvešanas no tās, muitas procedūru un pēcmuitošanas darbību piemērošanu un izpildi	<p>Izprast preču muišošanas procesa sistēmu</p> <p>Piemērot brīvo zonu un muitas teritorijas izmantošanas prasības</p> <p>Nodrošināt reģistrācijas procesu</p> <p>Izprast deklarēšanas procesu, deklarētāja tiesības un pienākumus</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Preču piegādes procesi un to saistības ar muišošanu</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Muišošanas procesi</p> <p>Darbības preču ievešanai Savienības muitas teritorijā un izvešanai no tās</p>	<p>Spēja organizēt un nodrošināt preču reģistrāciju</p> <p>Spēja piemērot preču ievešanas Savienības muitas teritorijā un izvešanas no tās darbības un muitas procedūru nosacījumus</p>	6. LKI

		<p>Izprast brīvo zonu, muitas teritorijas izmantošanas nosacījumus</p> <p>Prast noteikt preču ievešanas Savienības muitas teritorijā darbību sastāvdaļas un secību, pārzināt kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanas un izmantošanas īpatnības</p> <p>Pārvaldīt muitas atvieglojumu sistēmu un tās darbību</p>	<p>Atzīto ekonomisko operatoru (AEO) priekšrocības, tiesības un pienākumi</p> <p>Par preču importu maksājamo nodokļu piemērošanas pamatprincipi</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Muitas procedūru piemērošanas nosacījumi</p> <p>Komersantu reģistrācijas risinājumi</p> <p>Preču deklarēšana</p> <p>Muitas atvieglojumu, tarifu un nodokļu sistēma</p>		
4.2.3.	<p>Organizēt muitas maksājumu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu, kā arī citu noteikto saistību izpildi</p>	<p>Izprast muitas parāda būtību un tā iestāšanās veidus</p> <p>Nodrošināt prasībām atbilstošu muitas maksājumu piemērošanas kārtību muitas informācijas sistēmās</p> <p>Veikt muitas parāda piedziņas un dzēšanas procesu</p> <p>Prast piemērot muitas maksājumu uzskaites un kontroles modeļus, spēt identificēt muitas parādu</p> <p>Pielietot muitas maksājumu atmaksas nosacījumus</p> <p>Ievērot muitas nodokļa un citu muitas iestāžu administrēto nodokļu parāda galvojuma</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Muitas maksājumu piemērošanas un uzskaites sistēma</p> <p>ES budžeta veidošanās resursu sistēma</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Tradicionālo pašu resursu sistēma</p> <p>Galvojumu saņemšana un piemērošana</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Muitas maksājumu uzskaites un kontroles sistēma</p>	<p>Spēja organizēt un īstenot muitas maksājumu piemērošanu, uzskaiti un kontroli</p> <p>Spēja noteikt un izmantot muitas atvieglojumus</p> <p>Spēja noteikt muitas parāda iestāšanās veidus un apmēru un izprast tā piedziņas un dzēšanas sistēmu</p> <p>Spēja organizēt un īstenot tradicionālo pašu resursu uzskaites un kontroles sistēmu</p>	6. LKI

		<p>saņemšanas un piemērošanas nosacījumus</p> <p>Izprast galvojumu kontroles mehānismus, galvnieka statusa būtību, tā uzturēšanas nosacījumus</p> <p>Pārzināt tradicionālo pašu resursu uzskaites nosacījumus</p>	<p>Muitas parāda noteikšanas, piedziņas un dzēšanas procesi</p>		
4.2.4.	<p>Pārzināt un ievērot preču tarifa klasifikācijas, muitas vērtības noteikšanas, preču izcelsmes noteikumu piemērošanas un citu ar muižošanu saistītu jautājumu regulējumu un prasības</p>	<p>Izprast preču tarifa klasifikāciju saskaņā ar Harmonizētās preču aprakstīšanas un kodēšanas sistēmu un Eiropas Savienības Kombinēto nomenklatūru</p> <p>Spēt piemērot preferenciālās un nepreferenciālās preču izcelsmes sistēmas nosacījumus</p> <p>Mācēt izmantot preču muitas vērtības aprēķināšanas metodes atbilstoši normatīvo aktu nosacījumiem</p> <p>Izprast tarifu kvotu administrēšanas procesu, nodokļu atvieglojumu un atbrīvojumu sistēmu</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Muitas tarifu un maksājumu sistēmas struktūra</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Kombinētā nomenklatūra (KN) un <i>TARIC</i> datubāze</p> <p>Preferenciālās un nepreferenciālās preču izcelsmes sistēma</p> <p>Preču muitas vērtības noteikšanas metodes un nosacījumi</p> <p>Tarifu atvieglojumu un atbrīvojumu sistēma</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Preču muitas vērtības noteikšana</p> <p>Preču klasificēšana saskaņā ar HS, KN un <i>TARIC</i> nosacījumiem</p> <p>Preču izcelsmes noteikumu piemērošana</p>	<p>Spēja uzraudzīt preču tarifa klasifikāciju saskaņā ar Harmonizētās preču aprakstīšanas un kodēšanas sistēmu un KN, <i>TARIC</i> nosacījumiem, izmantot <i>TARIC</i> datubāzi, Integritā tarifa vadības sistēmu (ITVS)</p> <p>Spēja pārbaudīt piemērotos preferenciālās un nepreferenciālās preču izcelsmes sistēmas nosacījumus</p> <p>Spēja pārliecināties par deklarētās muitas vērtības atbilstību muitas vērtības noteikšanu reglamentējošo normatīvo aktu nosacījumiem</p> <p>Spēja piemērot tarifu kvotu un atvieglojumu sistēmu</p>	6. LKI

			Tarifu kvotu noteikšana, citu atvieglojumu un atbrīvojumu piemērošana		
4.3. Muitas kontroles organizēšana					
4.3.1.	Organizēt un vadīt muitas kontroles pasākumus, nodrošināt muitas tehniskā aprīkojuma izmantošanu	<p>Izprast muitas kontroles sistēmu, pārzināt muitas kontroles veidus un to piemērošanu</p> <p>Patstāvīgi veikt muitas kontroli dažādos preču transportēšanas veidos</p> <p>Izprast muitas kontrolē izmantojamo tehnisko līdzekļu iedalījumu, veidus un pielietošanu</p> <p>Racionāli izmantot muitas tehniskos līdzekļus muitas kontroles pasākumos</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Kontroles sistēmas un to piemērošanas īpatnības</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Muitas kontroles sistēma un veidi</p> <p>Muitas kontroles īstenošanas process</p> <p>Muitas tehnisko līdzekļu uzraudzības un attīstības procesi</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Dokumentārās un fiziskās kontroles procesi</p> <p>Tehnisko līdzekļu lietošanas nosacījumi</p>	<p>Spēja plānot un īstenot preventīvos un kontroles pasākumus muitas noteikumu pārkāpumu novēršanai</p> <p>Spēja organizēt un īstenot muitas kontroles risinājumus dažādiem preču transportēšanas veidiem</p> <p>Spēja izmantot muitas kontroles procesa ietvaros muitas tehniskos līdzekļus un organizēt to modernizācijas procesu</p>	
4.3.2.	Organizēt muitas risku pārvaldību struktūrvienībā	<p>Izprast muitas risku vadības sistēmas darbību muitas kontroles procesā</p> <p>Precīzi identificēt muitas mērķu sasniegšanas iekšējo un ārējo apdraudējumu</p> <p>Novērtēt muitas mērķu apdraudējumu novēršanas iespējas</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Risku vadības teorija</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Muitas apdraudējumi un to ietekme</p> <p>Muitas risku vadības process</p> <p>Informācijas aprites risinājumi</p>	<p>Spēja organizēt, sistematizēt un pielietot muitas risku informāciju, noteikt tās izmantošanas lietderību un uzticamību</p> <p>Spēja piemērot muitas risku vadības metodoloģiju, novērtēšanas risinājumus un noteikt atbilstošos muitas kontroles risinājumus muitas risku līmeņa mazināšanai</p>	6.LKI

		<p>Izprast Pasaules muitas organizācijas un Eiropas Savienības vadlīnijas un rīcības programmu muitas risku vadīšanā muitas jomā</p> <p>Izprast muitas risku informācijas aprites un analīzes sistēmu muitas struktūrvienībās, sadarbības organizāciju starpvalstu līmenī</p> <p>Patstāvīgi piemērot muitas risku identificēšanas un novērtēšanas metodes un risinājumus</p> <p>Piemērot muitas risku mazinošos pasākumus</p>	<p>Izlūkošanas process</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Lēmumu pieņemšanas sistēma</p> <p>Muitas risku novērtēšana</p> <p>Muitas kontroles risinājumu piemērošana</p>	<p>Spēja izstrādāt muitas risku profilus, noteikt to efektivitāti un lietderību</p>	
4.3.3.	<p>Organizēt ierobežoto un aizliegto preču kontroli un atbilstības uzraudzību</p>	<p>Izprast ierobežoto un aizliegto preču veidus, to atšķirības un kontroles nosacījumus</p> <p>Mācēt atšķirt ierobežojumiem pakļautos mākslas un antikvāros priekšmetus un adekvāti piemērot kontroles pasākumus</p> <p>Mācēt piemērot reto un aizsargājamo dzīvnieku un augu, zāļu un farmācijas līdzekļu pārvietošanas nosacījumus un kontroles risinājumus</p> <p>Izmantot narkotisko un psihotropo vielu noteikšanas metodes</p> <p>Īstenot šaujamo un sprāgstvielu kontroles pasākumus</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Preču pārvietošanas ierobežošanas vai aizliegumu iemesli starptautiskajā tirdzniecībā</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Mākslas un antikvāro priekšmetu ieviešanas ierobežojumi</p> <p>Narkotisko, psihotropo vielu un prekursoru ieviešanas aizliegumi</p> <p>Stratēģiskās un dubultā pielietojuma preču ieviešanas uzraudzība</p> <p>Reto un aizsargājamo dzīvnieku un augu aizsardzības regulējums</p> <p>Farmācijas preču aprite</p>	<p>Spēja administrēt aizliegto un ierobežoto preču atļauju un licencēšanas sistēmu</p> <p>Spēja piemērot ierobežoto un aizliegto preču kontroles risinājumus atbilstoši to veidam un īpatnībām</p> <p>Spēja analizēt un novērtēt ierobežoto un aizliegto preču pārvietošanā atklātos pārkāpumus un modelēt nepieciešamos kontroles pasākumus</p>	

		Izprast kinoloģiskā dienesta darbības principus aizliegtu un ierobežotu preču kontrolē	<u>Lietošanas līmenī</u> Ierobežoto un aizliegtu preču atpazīšanas metodes Licenču un atļauju izsniegšanas un kontroles sistēma		
4.3.4.	Organizēt robežšķērsošanas vietu darbības tehnoloģiju un ar to saistītās dokumentācijas izstrādi un pilnveidošanu	Īstenot robežpārvaldības dienestu mērķus un uzdevumus Izstrādāt robežpārvaldības dienestu galveno funkciju īstenošanas metodes un risinājumus Ievērot integrētas un koordinētas robežpārvaldības modeļu mērķus, struktūru un īstenošanas risinājumus	<u>Priekšstata līmenī</u> Robežpārvaldības modeļi <u>Izpratnes līmenī</u> Koordinētās un integrētās robežpārvaldības modeļi <u>Lietošanas līmenī</u> Robežkontroles plūsmu plānošana un tehnoloģiju izstrāde	Spēja plānot un izstrādāt robežkontroles tehnoloģijas dažādu transportēšanas veidu MKP sadarbībā ar citiem robežpārvaldības dienestiem Spēja īstenot koordinētas un integrētas robežkontroles metodes un novērtēt to efektivitāti	
4.3.5.	Organizēt pārkāpumu un noziedzīgu nodarījumu muitas lietās novēršanu un atklāšanu	Ievērot tiesību aktu sistēmu, kas nosaka valsts pārvaldes un indivīdu savstarpējās attiecības Izprast atbildību reglamentējošo tiesību aktu sistēmu, specifiku un hierarhiju Korekti interpretēt un piemērot tiesību aktus	<u>Priekšstata līmenī</u> Tiesiskās atbildības jēdziens un veidi <u>Izpratnes līmenī</u> Administratīvās tiesības Krimināltiesības <u>Lietošanas līmenī</u> Administratīvā pārkāpuma process Kriminālprocess	Spēja kvalificēt pārkāpumus un noziedzīgos nodarījumus, sagatavot un novērtēt ar procesiem saistītos dokumentus Spēja analizēt pārkāpumus un noziedzīgos nodarījumus izdarīšanas iemeslus, veicinošos apstākļus un izstrādāt pasākumus to novēršanai	

4.4. Muitas struktūrvienības vadīšana un atbalstīšana					
4.4.1.	Definēt struktūrvienības darbības mērķus un uzdevumus atbilstoši organizācijas attīstības stratēģijai un darbības plānam	<p>Analizēt muitas dienesta attīstības dokumentus (konceptijas, stratēģijas, plānus), kas apstiprināti ES, nacionālajā un organizācijas pārvaldības līmenī</p> <p>Formulēt struktūrvienības mērķus un uzdevumus, lai tie nodrošinātu organizācijas mērķu sasniegšanu</p> <p>Sadalīt struktūrvienības darbinieku pienākumus</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Vadīšanas teorija</p> <p>Starptautiskā biznesa plānošana</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Vadības lēmumu pieņemšana</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Organizācijas darbības plānošana un vadīšana</p> <p>Personāla vadīšana</p>	<p>Spēja noteikt struktūrvienības darbības virzienus un mērķus atbilstoši organizācijas stratēģijai un politikai</p> <p>Spēja noteikt struktūrvienības uzdevumus, lai nodrošinātu mērķu sasniegšanu</p>	6. LKI
4.4.2.	Plānot struktūrvienības uzdevumu izpildes nodrošināšanai un darbības attīstībai nepieciešamos resursus	<p>Mācēt izklāstīt skaidrus struktūrvienības attīstības virzienus, mērķus un uzdevumus</p> <p>Saskaņā ar organizācijas darbības mērķiem noteikt struktūrvienībai nepieciešamos resursus un investīcijas</p> <p>Izstrādāt priekšlikumus resursu piesaistei un attiecīgo investīciju veikšanai</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Vadīšanas teorija</p> <p>Investīciju plānošana un piesaiste</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Investīciju novērtēšanas metodes</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Muitas iestāžu darbības plānošana un vadīšana</p>	<p>Spēja noteikt un plānot struktūrvienības mērķu sasniegšanai nepieciešamos resursus un investīcijas</p> <p>Spēja organizēt nepieciešamo resursu un investīciju piesaisti</p>	6. LKI
4.4.3.	Analizēt struktūrvienības darbības rezultātīvos un kvalitatīvos rādītājus un novērtēt	<p>Novērtēt struktūrvienības darbības rādītājus un to atbilstību organizācijas mērķiem</p> <p>Prognozēt darbības rezultātu attīstības dinamiku</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Vadīšanas teorija</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Saimnieciskās darbības uzskaites pamatprincipi</p>	<p>Spēja plānot un nodrošināt struktūrvienības finansiāli saimniecisko darbību</p> <p>Spēja novērtēt struktūrvienības darbības efektivitāti un lietderību</p>	6. LKI

	struktūrvienības darbības efektivitāti	Īstenot atbilstošus korektīvos pasākumus, struktūrvienības darbības pilnveidošanai	<u>Lietošanas līmenī</u> Muitas iestāžu darbības plānošana un vadīšana Organizācijas sasniedzamo rezultatīvo rādītāju analīzes metodes		
4.4.4.	Organizēt un kontrolēt padotā personāla darbu noteikto uzdevumu precīzai un kvalitatīvai izpildei	Novērtēt personāla prasmes un kompetences Sadalīt darba slodzi atbilstoši personāla prasmēm un kompetencēm Sniegt nepieciešamo atbalstu un virzību savas komandai tās mērķu sasniegšanai Īstenot iekšējās kontroles pasākumus, lai nodrošinātu uzdevumu precīzu un kvalitatīvu izpildi	<u>Priekšstata līmenī</u> Vadīšanas teorija Vadības psiholoģija <u>Izpratnes līmenī</u> Personāla vadības un attīstības teorija <u>Lietošanas līmenī</u> Komandas vadīšana Muitas iestāžu darbības plānošana un vadīšana Muitas iestāžu personāla vadīšana	Spēja organizēt padotā personāla darbu noteikto uzdevumu izpildei Spēja nodrošināt efektīvu iekšējās kontroles sistēmu struktūrvienības uzdevumu precīzai un kvalitatīvai izpildei	6. LKI
4.4.5.	Nodrošināt personāla atlases, kvalifikācijas paaugstināšanas, personāla motivēšanas un novērtēšanas procesu	Īstenot personāla politiku struktūrvienības ietvaros Izprast darbinieku novērtēšanas sistēmu Īstenot praksē darbinieku novērtēšanu Noteikt darbiniekiem atbilstošus kvalifikācijas pilnveidošanas pasākumus	<u>Priekšstata līmenī</u> Vadīšanas teorija Vadības psiholoģija Motivācijas teorijas <u>Izpratnes līmenī</u> Muitas iestāžu personāla vadīšana <u>Lietošanas līmenī</u>	Spēja nodrošināt personāla atlases, kvalifikācijas paaugstināšanas, personāla motivēšanas un novērtēšanas procesu Spēja objektīvi novērtēt darbinieku veikumu, noteikt turpmākos mērķus un nepieciešamos kvalifikācijas pilnveidošanas pasākumus Spēja izveidot motivējošu, atbalstošu un uz attīstību centrētu komandas gaisotni struktūrvienības kolektīvā	6. LKI

		<p>Piemērot atbilstošus personāla motivācijas rīkus</p> <p>Konsekventi un ātri novērst konfliktus un to cēloņus Organizēt komandu vienotu organizācijas mērķu sasniegšanai</p>	<p>Darbs komandā</p> <p>Konfliktu vadīšana</p> <p>Personāla motivēšana</p>		
4.4.6.	<p>Koordinēt apmācību, informēšanu un konsultācijas par muitas un saistītiem jautājumiem</p>	<p>Analizēt komersantu un muitas darbinieku snieguma kvalitāti muitas lietu nosacījumu piemērošanā</p> <p>Identificēt mācību vajadzības</p> <p>Organizēt apmācību procesus</p> <p>Izveidot komunikācijas sistēmu</p> <p>Organizēt konsultācijas muitas lietu piemērošanas jomā</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Vadības teorija</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Personāla novērtēšanas metodoloģija</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Personāla kvalifikācijas paaugstināšanas process</p> <p>Komunikācijas metodes</p>	<p>Spēja novērtēt komersantu un muitas darbinieku snieguma kvalitāti muitas lietu nosacījumu piemērošanā un identificēt mācību vajadzības</p> <p>Spēja organizēt apmācību procesus</p> <p>Spēja izveidot komunikācijas sistēmu un organizēt konsultācijas muitas lietu piemērošanas jomā</p>	

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences					
Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Ievērot jomai saistošo normatīvo aktu un standartu pielietošanu un analizēt darbības plānus atbilstoši darba vides un normatīvo aktu izmaiņām	Izprast jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasības Pielietot problēmas risināšanai nepieciešamos reglamentējošos normatīvos aktus Pielietot jomai atbilstošos standartus Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām Ievērot darba aizsardzības prasības Identificēt iespējamus riskus, veicot darba uzdevumus	<u>Izpratnes līmenī</u> Darba aizsardzības sistēmas organizācija <u>Lietošanas līmenī</u> Jomu reglamentējošo normatīvo aktu un standartu prasības Pasaules muitas organizācijas standartu prasības Eiropas Savienības standarti muitas jomā Darba vides riska faktoru novēršanas preventīvie pasākumi	Spēja ievērot ar jomu saistošo normatīvo aktu prasības Spēja organizēt darba tiesiskās attiecības atbilstoši tiesību normu prasībām Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot darba aizsardzības prasības Spēja darboties atbilstoši Pasaules muitas organizācijas standartiem Spēja demonstrēt kompetences atbilstoši Eiropas Savienības standartam	6.LKI
5.2.	Ievērot civilās aizsardzības un vides aizsardzības prasības	Pielietot civilās aizsardzības reglamentējošo normatīvo aktu prasības Ievērot vides aizsardzības prasības	<u>Izpratnes līmenī</u> Civilās aizsardzības un vides aizsardzības pamatprincipi <u>Lietošanas līmenī</u> Civilās un vides aizsardzības reglamentējošo normatīvo aktu prasības	Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot civilās aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības	6.LKI

5.3.	<p>Īstenot sociālās un pilsoniskās prasmes sociālā dialoga veidošanai sabiedrībā un piedalīties organizācijas reputācijas veidošanā</p>	<p>Ievērot saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas</p> <p>Argumentēti izteikt viedokli un to aizstāvēt</p> <p>Sagatavot un publiskot prezentācijas materiālus</p> <p>Būt tolerantam viedokļu dažādībā</p> <p>Pārvaldīt stresu sociālās komunikācijas procesā</p> <p>Kritiski un radoši domāt</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Eiropas sabiedrības multikulturālisma principi</p> <p>Demokrātijas principi</p> <p>Cilvēktiesības</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra</p> <p>Sociālā daudzveidība un vienlīdzības princips</p> <p>Sabiedrības ilgtspējīgas attīstības veicināšanas principi</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Laika plānošana</p> <p>Biznesa etiķete un lietišķā komunikācija</p> <p>Vispārējā un profesionālā ētika</p> <p>Starpkultūru komunikācija</p>	<p>Spēja piedalīties organizācijas reputācijas veidošanā</p> <p>Spēja nodrošināt aktīvu un efektīvu dalību sociālā dialoga veidošanai sabiedrībā</p> <p>Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus un vispārpieņemtās uzvedības normas</p> <p>Spēja efektīvi sadarboties komandā, pildot profesionālos darba uzdevumus</p>	6.LKI
5.4.	<p>Īstenot pētījumu un koncepciju izstrādi atbilstošajā nozarē un profesionālās darbības jomā</p>	<p>Izprast ekonomisko procesu būtību un to likumsakarības</p> <p>Mācēt izmantot pētniecības metodes nozarē</p> <p>Apkopot, sistematizēt un analizēt datus</p> <p>Apstrādāt informāciju, izvēloties piemērotāko risinājumu</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Makro un mikroekonomisko procesu likumsakarības</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Starptautiskā ekonomiskā vide, ārējās tirdzniecības un loģistikas attīstības likumsakarības un tendences</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p>	<p>Spēja pielietot zinātniski pētnieciskās metodes un veikt lietišķos pētījumus, sagatavot publikācijas un prezentēt tās</p> <p>Spēja lietot zināšanas un metodes, lai izskaidrotu nodokļu administrēšanas attīstības jautājumus un izdarītu pierādījumos balstītus secinājumus</p>	6.LKI

			Zinātniski pētnieciskās metodes Statistikas pamatprincipi Informācijas apstrādes metodes Kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes ekonomikā		
5.5.	Izstrādāt pārskatus, publikācijas un prezentācijas par pētniecības rezultātiem nozarē un profesionālās darbības jomā	Īstenot pētījumus, apstrādāt un interpretēt to rezultātus Sagatavot pētījumu rezultātu atskaiti Sagatavot prezentācijas materiālus un publikācijas Argumentēt savu viedokli	<u>Izpratnes līmenī</u> Efektīvas komunikācijas paņēmieni Komunikācija (tai skaitā starpkultūru) sabiedrībā (tai skaitā multikulturālajā) Argumentācijas paņēmieni <u>Lietošanas līmenī</u> Pārskatu un publikāciju sagatavošana	Spēja sagatavot publikācijas un prezentēt tās Spēja veikt pētījumus ar pievienoto vērtību, interpretēt un analizēt to rezultātus	6.LKI
5.6.	Lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas	Lietot informācijas tehnoloģiju rīkus un pakalpojumus Komunicēt sadarbības tīklos, izmantojot internetu Droši uzglabāt elektronisko dokumentāciju un datus	<u>Izpratnes līmenī</u> Informācijas tehnoloģiju iespējas un potenciālie riski, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus Elektroniskās informācijas drošība Datu aizsardzība <u>Lietošanas līmenī</u> Informācijas tehnoloģiju datu analīze, apstrāde un aizsardzība	Spēja droši izmantot informācijas tehnoloģijas profesionālajā darbībā, t.sk. komunikācijai atbilstošajā jomā	6.LKI

			Datorprogrammas – elektroniskās tabulas, datubāzes, informācijas uzglabāšana un vadība u.c.		
5.7.	Iekšējās un ārējās komunikācijas organizēšana un realizēšana	<p>Spēt nodrošināt nepieciešamo komunikāciju struktūrvienības darba nodrošināšanai</p> <p>Sazināties mutiski un rakstiski dažādās profesionālās situācijās un vidēs</p> <p>Lietot profesionālo terminoloģiju</p> <p>Prezentēt jautājumus gan profesionālajā vidē, gan sabiedrībai</p> <p>Spēt uzsākt un realizēt administratīvo procesu</p> <p>Spēt sazināties vienā svešvalodā</p>	<p><u>Priekšstata līmenī</u></p> <p>Vadības teorija</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Darba organizācija</p> <p>Komunikācijas veidi un prasmes</p> <p>Psiholoģija</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Administratīvais process</p> <p>Plašs un atbilstošs vārdu krājums</p> <p>Funkcionālā gramatika</p> <p>Profesionālā terminoloģija</p> <p>Starpkultūru komunikācija</p>	<p>Spēja brīvi sazināties, rakstīt, lasīt, strādāt un uzstāties vienā svešvalodā, saprotot un lietojot profesionālo terminoloģiju un jēdzienus</p> <p>Spēja uzsākt un realizēt administratīvo procesu, izdot administratīvos aktus</p>	6.LKI
5.8.	Pilnveidot savas zināšanas par novitātēm nozarē un profesionālās darbības jomā	<p>Novērtēt savu profesionālo pieredzi</p> <p>Izprast mācīšanās vajadzības karjeras izaugsmei</p> <p>Sistemātiski apgūt jaunas zināšanas un pieredzi</p> <p>Sekot aktualitātēm nozarē</p> <p>Pielietot iegūtās zināšanas praksē</p> <p>Plānot laiku tālākizglītbai</p>	<p><u>Izpratnes līmenī</u></p> <p>Plānošana un lēmumu pieņemšana.</p> <p><u>Lietošanas līmenī</u></p> <p>Pašnovērtējuma mehānismi</p> <p>Mācību, karjeras un darba gaitas plānošana</p> <p>Laika plānošanas paņēmieni</p>	<p>Spēja sevi organizēt un, uzņemoties atbildību, turpināt mācīties un sevi izglītot profesionālajā jomā, kā arī attīstīt personiskās prasmes</p>	6.LKI

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Profesijas standarta iesniedzējs Valsts ieņēmumu dienests</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa</p> <p>Māris Jurušs – Dr. oec, Rīgas Tehniskās universitātes Inženierekonomikas un vadības fakultātes Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūta Muitas un nodokļu katedras asociētais profesors</p> <p>Aldis Čevers – Dr.oec., Rīgas Tehniskās universitātes Inženierekonomikas un vadības fakultātes Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūta Muitas un nodokļu katedras docents</p> <p>Sandra Kārkliņa - Ādmine – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes direktora vietniece</p> <p>Irēna Knoka – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Muitas pārvades metodikas daļas vadītāja</p> <p>Ilze Aukstare – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Maksājumu daļas Uzskaites nodaļas vecākā muitas eksperte</p> <p>Līga Zemīte – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Muitas atļauju kontroles daļas Vispārējo galvojumu un atzīto uzņēmēju atļauju izsniegšanas nodaļas vadītāja</p> <p>Marta Kannele – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Muitas tarifu un maksājumu piemērošanas daļas Muitas vērtības nodaļas vadītāja</p> <p>Agris Puters – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Juridiskās un procesu uzraudzības daļas Juridiskās nodaļas vadītājs</p> <p>Dainis Pakalns – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Rīgas muitas kontroles punktu daļas vadītājs</p> <p>Inga Očagova – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Muitas sadarbības un attīstības daļas Plānošanas un koordinācijas nodaļas vecākā muitas eksperte</p>
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<p>Dace Jansone – Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktora vietniece augstākās izglītības jomā</p> <p>Ingūna Jurgelāne-Kaldava - Rektoru padomes deleģētā pārstāve, Rīgas Tehniskās universitātes asociētā profesore</p> <p>Marika Vībāne - Finanšu ministrijas Netiešo nodokļu departamenta Muitas un akcīzes nodokļa nodaļas vecākā eksperte</p> <p>Iluta Arbidāne - Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā pārstāve, Rēzeknes uzņēmēju biedrības pārstāve</p> <p>Sanita Dzene - Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes direktora vietniece</p> <p>Ineta Bernāte - Valsts ieņēmumu dienesta Personālvadības pārvaldes Personāla plānošanas un attīstības daļas vadītāja</p> <p>Ainārs Gilis - Latvijas Loģistikas asociācijas valdes loceklis</p>
Profesijas standarta NEP atzinums	-

Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	14.12.2022.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	10.02.2016.